

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΔΗΜΟΣ ΚΥΘΗΡΩΝ
ΔΗΜΑΡΧΟΣ**

ΠΡΟΣΦΩΝΗΣΗ ΤΟΥ ΔΗΜΑΡΧΟΥ ΚΥΘΗΡΩΝ

κ. ΕΥΣΤΡΑΤΙΟΥ ΑΘ. ΧΑΡΧΑΛΑΚΗ

ΠΡΟΣ ΤΗΝ Α.Ε.

ΤΟΝ ΠΡΟΕΔΡΟ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΚΥΡΙΟ ΠΡΟΚΟΠΙΟ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟ

ΚΥΘΗΡΑ, 21 ΜΑΙΟΥ 2015

ΑΙΘΟΥΣΑ «ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΤΑΗΣ» - ΚΥΘΗΡΑΪΚΟΣ ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ

Εξοχώτατε Κύριε Πρόεδρε της Δημοκρατίας

Σας υποδεχόμαστε σήμερα στα Κύθηρα και τα Αντικύθηρα, σε μια ιστορικής σημασίας επίσκεψη που συμπίπτει με τον εορτασμό της 151^{ης} Επετείου από την Ένωση των Επτανήσων με τη Μητέρα Ελλάδα. Και είναι ιστορικής σημασίας η επίσκεψη αυτή γιατί λίγους μόλις μήνες μετά την επίσημη ανάληψη των καθηκόντων σας επιλέγετε να επισκεφθείτε κατά την ημέρα αυτή τα Κύθηρα και τα ακόμα πιο απομακρυσμένα Αντικύθηρα, παρά κάποιο από τα υπόλοιπα μεγάλα νησιά των Επτανήσων όπου οι εκδηλώσεις για την Ενσωμάτωση είναι οπωσδήποτε λαμπρότερες και μεγαλειωδέστερες. Αυτή η επιλογή είναι που αποδεικνύει έμπρακτα το γνήσιο ενδιαφέρον σας για τη νησιωτική Ελλάδα, για την Ελλάδα που χειμάζεται, για τις μικρές νησιωτικές κοινωνίες που υψώνουν κραυγή αγωνίας μέσα σε μια εποχή προκλήσεων, κρίσης και πολλών ερωτηματικών για το αύριο.

Αναλάβετε το Ύπατο Αξίωμα της Πολιτείας μέσα σε καιρούς αν μη τι άλλο δύσκολους. Είμαι σίγουρος ότι η επίγνωσή σας για την ιστορικότητα και τη σημασία των καταστάσεων που βιώνουμε είναι τόσο βαθιά που ως πολιτικός του ήθους και ακαδημαϊκός του μέτρου θα επιχειρήσετε να συμβάλλετε τα μέγιστα προκειμένου η Χώρα να γυρίσει οριστικά σελίδα. Η πεποίθησή μου αυτή είναι ταυτόχρονα και πεποίθηση ολοκλήρου του Ελληνικού Λαού, του εγγύς και του μακράν,

που βλέπει στο πρόσωπό σας τον παράγοντα της ενότητας, της σταθερότητας, της σύμπνοιας και της ταύτισης της πολιτικής ζωής του τόπου με το ήθος και την υπεράσπιση του δημοσίου συμφέροντος. Ένας καθηγητής, ένας ακαδημαϊκός που επί δεκαετίες μάχεται από την πανεπιστημιακή έδρα για να διδάξει στους φοιτητές την έννοια του ήθους, της νομιμότητας, της πίστης στο δίκαιο και τις αξίες του πολιτισμού, αν μη τι άλλο είναι εκείνος ο άνθρωπος που χρειάζεται η Πατρίδα σήμερα για να εναποθέσει τις ελπίδες της για ένα καλλίτερο αύριο. Γνωρίζοντας - έστω και πλημμελώς - το ακαδημαϊκό σας έργο και τις βασικές σας αρχές για την εφαρμογή του Συνταγματικού και του Δημοσίου Δικαίου πιστεύω ακράδαντα ότι οι αρχές αυτές αποτελούν ήδη τον οδοδείκτη της Προεδρικής σας θητείας που πριν από λίγους μήνες ξεκίνησε.

Γιορτάζουμε σήμερα την Επέτειο της Ένωσής μας με τη Μητέρα Ελλάδα. Και ευρισκόμενοι στα Κύθηρα, που μαζί με τα Αντικύθηρα αποτελούν το ακρότατο προς Νότον του Επτανησιακού συμπλέγματος, αναπόδραστα συγκεκριμένες σκέψεις έρχονται στο μυαλό μας. Η ιδιαίτερη κουλτούρα των Κυθήρων και των κατοίκων τους εξακολουθεί να αποτελεί στοιχείο έρευνας για τους ιστορικούς και οπωσδήποτε έχει τη βάση της στην πολυπολιτισμικότητα των κατά καιρούς κατακτητών και λαών που άλλοτε με τη βία και άλλοτε με

ηπιότερο τρόπο κατέλαβαν, εξουσίασαν ή επηρέασαν το νησί. Για τη σημασία της σημερινής εορτής ακούσαμε πριν από λίγο στον εξαίσιο πανηγυρικό λόγο. Εκεί που πρέπει να σταθούμε είναι στην αδήριτη ανάγκη να διαφυλαχθεί αυτή η ιδιαιτερότητα της τσιριγώτικης κουλτούρας και του πολιτισμού του νησιού.

Μία από τις σημαντικότερες ιδιαιτερότητες των Κυθήρων – κατά τη γνώμη μου η πλέον σημαντική – που πρέπει με κάθε τρόπο να διαφυλάξουμε ως μείζον ιστορικό, κοινωνικό, νομικό και πολιτιστικό μας κεκτημένο είναι αναμφίβολα το αυτοδιοίκητο και αυτεξούσιο των τοπικών μας πόρων. Και αναφέρομαι φυσικά στο γνωστό σε εσάς κ. Πρόεδρε μοναδικό θεσμό της Εγχωρίου ή σωστότερα της Επιχωρίου Περιουσίας. Η σημασία του θεσμού αυτού για το νησί είναι τεράστια. Όχι τόσο λόγω της ύπαρξης του τεκμηρίου κυριότητας υπέρ της Εγχωρίου Περιουσίας, ούτε επειδή το Δημόσιο αντιμετωπίζεται στο νησί μας νομικά ως ιδιώτης, αλλά κυρίως επειδή η περιουσία αυτή αποτελεί περιουσία Τοπικής Αυτοδιοίκησης, δηλαδή τοπικό πόρο και στοιχείο ανάπτυξης, διατηρεί το συνταγματικό απαραβίαστο ως τέτοια, και ανήκει στον Κυθηραϊκό Λαό, εκ του οποίου πηγάζει και εις τον οποίον πρέπει να αποδίδεται. Οφείλουμε μια μεγάλη τιμή και ένα μεγάλο ευχαριστώ στους προγόνους μας που διατήρησαν τον θεσμό αυτό, στον ιστορικό νομοθέτη που τον συνέλαβε ως νομική ιδέα και σκέψη και σε

όσους διαχρονικά έθεσαν όρια και άμυνες σε κάθε προσπάθεια αποδυνάμωσής του και αναμένουμε να ολοκληρωθεί σύντομα το νέο Προεδρικό Διάταγμα για την Εγχώριο Περιουσία που έχει καθυστερήσει από το 2010. Και επειδή σήμερα το απαιτεί η ιστορικότητα της ημέρας, δεν μπορώ να μην εκφράσω την αγωνία μου προκειμένου να ολοκληρωθεί το ιστορικό χρέος προς τον θεσμό της Εγχωρίου Περιουσίας των Κυθήρων και να συμπεριληφθεί στη δικαιοδοσία της και το γειτονικό νησί της Ελαφονήσου που μέχρι το 1850 αποτελούσε τμήμα των Επτανήσων - ξεχασμένο ωστόσο όπως και η νήσος Σαπιέντζα από τις Επτανησιακές Συνθήκες - και ανήκε στην Επικήριο Περιουσία των Κυθήρων, ενώθηκε δε με την Ελλάδα 14 έτη νωρίτερα από τα υπόλοιπα Επτάνησα για συγκεκριμένους ιστορικούς λόγους. Πρόκειται για μια ιστορική και νομική εκκρεμότητα που οφείλουμε να αποκαταστήσουμε. Η παρουσία σήμερα εδώ και του συναδέλφου Δημάρχου της Ελαφονήσου αυτό ακριβώς καταδεικνύει.

Ακόμα μία σημαντική ιδιαιτερότητα της περιοχής μας αποτελεί αναμφίβολα το Ναυάγιο των Αντικυθήρων, οι νέες έρευνες του οποίου έχουν τεθεί υπό την αιγίδα σας κ. Πρόεδρε ήδη από τις 26 Μαρτίου τρέχοντος έτους. Και είναι σημαντικό το συγκεκριμένο Ναυάγιο, όχι μόνο για λόγους αρχαιολογικούς ή ακόμα και επιστημονικούς. Είναι «πρόδηλης εθνικής σημασίας» όπως ο ίδιος εξάλλου

δηλώσατε, κυρίως για λόγους ηθικούς, για λόγους πρώτιστα πνευματικούς. Είναι το σημαντικότερο αρχαίο Ναυάγιο στον κόσμο και είμαστε περήφανοι που βρίσκεται στη θάλασσά μας. Αποτελεί στοιχείο και λόγο προβολής διεθνώς για την Ελλάδα και συνιστά μια χρυσή ευκαιρία προκειμένου η τοπική κοινωνία των Κυθήρων και των Αντικυθήρων να αντλήσει αυτό που ηθικά δικαιούται από την έρευνα και τη μεγάλη προβολή της στο εσωτερικό και εξωτερικό. Αποτελεί σταθερό πιστεύω μου ότι τέτοιου βεληνεκούς έρευνες, πέραν της πανθομολογούμενης εθνικής τους διάστασης, πρέπει να διαχέουν τα θετικά τους αποτελέσματα πρώτιστα στις τοπικές κοινωνίες και σε αυτήν την κατεύθυνση πιστεύω ότι θα κινηθεί και το εποπτεύον την έρευνα υπουργείο Πολιτισμού. Και ακόμα, η έρευνα αυτή είναι εξόχως καινοτόμα αφού γίνεται μέσα από μία υποδειγματική συνεργασία του Κράτους με τους χορηγούς, Έλληνες και ξένους, υπό το στοιχείο της ευγένειας, της ευπρέπειας και της συνοχής, που ανέκαθεν αποτελούσαν τα κύρια χαρακτηριστικά του ελληνικού χορηγικού πνεύματος ήδη από την αρχαιότητα.

Εξοχώτατε Κύριε Πρόεδρε,

Η μακρά και ομολογουμένως επιτυχής θητεία σας στο Υπουργείο Εσωτερικών, σας έχει καταστήσει άριστο γνώστη των ζητημάτων της Αυτοδιοίκησης. Όσοι παρακολουθούμε την Αυτοδιοίκηση όλα αυτά τα χρόνια, πιστώνουμε στη

θητεία σας το χρηματοδοτικό πρόγραμμα ΘΗΣΕΑΣ που βοήθησε κυρίως τους επαρχιακούς και νησιωτικούς Δήμους να βγουν από την απομόνωση και την αφάνεια. Πρόγραμμα πρωτοποριακό σε κάθε του διάσταση, αφού για πρώτη φορά στη νεότερη ιστορία της Χώρας όλοι οι διαθέσιμοι για την Αυτοδιοίκηση πόροι από όλα τα Υπουργεία, συγκεντρώθηκαν σε ένα ενιαίο πρόγραμμα υπό την εποπτεία του Υπουργείου Εσωτερικών και διανεμήθηκαν με κριτήρια κοινωνικά, αυτοδιοικητικά, εθνικά, χωρίς αποκλεισμούς και διακρίσεις. Είμαι σίγουρος, ερμηνεύοντας και τα συναισθήματα συναδέλφων Δημάρχων από όλη την Ελλάδα, ότι οι γνώσεις και η ευαισθησία σας για την Αυτοδιοίκηση, θα συμβάλουν στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων σας προκειμένου να επιλυθούν τα πολλά θεσμικά και οικονομικά ζητήματα των μικρών Δήμων, κυρίως των νησιωτικών και των ορεινών, που βιώνουν τα τελευταία χρόνια μια άνευ προηγουμένου περιθωριοποίηση, αδυνατώντας να ανταποκριθούν ακόμα και στο ελάχιστο στις μείζονες αρμοδιότητές τους. Η απόδοση στην τοπική αυτοδιοίκηση αρμοδιοτήτων, αν δεν συνοδεύεται από προσωπικό, πόρους, μέσα και τεχνογνωσία, δεν μπορεί να εξυπηρετήσει επαρκώς τον πολίτη, κυρίως μέσα στην πρωτοφανή κρίση που βιώνουμε κατά την οποία η Αυτοδιοίκηση σήκωσε και σηκώνει το τεράστιο βάρος της κοινωνικής ανακούφισης μέσα από τις χιλιάδες κοινωνικές της δομές και υπηρεσίες.

Εξοχώτατε Κύριε Πρόεδρε,

Η τοπική κοινωνία των Κυθήρων και Αντικυθήρων σας ευχαριστεί δι' εμού από μέσης καρδιάς για τη σημερινή παρουσία σας στα όμορφα νησιά μας, κατά την 151^η επέτειο της Ένωσής τους με τη Μητέρα Ελλάδα. Η σημερινή Επέτειος, όπως και κάθε Εθνική επέτειος και εορτή, καταδεικνύει τις διαχρονικές αξίες του πατριωτισμού και της ελευθερίας, της αντίστασης σε κάθε μορφής υποδούλωση και χειραγώγηση που εδράζεται στη βία είτε των όπλων είτε των λόγων. Μας θυμίζει τον Θουκυδίδειο Λόγο ότι «*Το εύδαιμον το ελεύθερον, το δ' ελεύθερον το εύψυχον*». Τα μηνύματα του 1864 και των Επτανησίων Ριζοσπαστών και Αγωνιστών της Ενώσεως συνδέονται άρρηκτα και με τα μηνύματα της πρώτης ανέλκυσης του Ναυαγίου των Αντικυθήρων, κατά την οποία οι αξίες του πατριωτισμού αναδείχθηκαν στο μέγιστο δυνατό τους ύψος και έτσι οι δύο λόγοι για τους οποίους βρίσκεστε σήμερα ανάμεσά μας εκφράζονται απόλυτα στην έννοια του πατριωτισμού. Θα μου επιτρέψετε να κλείσω με ένα μικρό απόσπασμα από το ημερολόγιο της ανελκύσεως του Ναυαγίου των Αντικυθήρων το 1901, προκειμένου να χαραχθεί ανεξίτηλα στη σκέψη όλων μας ότι ο πατριωτισμός και η εξυπηρέτηση του δημοσίου συμφέροντος ίσταντο και ίστανται διαχρονικά για τον Έλληνα στο ζενίθ της ιδιοσυγκρασίας και του χαρακτήρα του:

«Εσπέρας της Πέμπτης, 8 Φεβρουαρίου 1901, ώρα 9

Εφθάσαμεν εν τω λιμένι Ποταμώ Αντικυθήρων περί ώραν 5^{ην} μ.μ.

Εύρομεν εκεί τους φιλοπάτριδας τους τιμίους Συμαίους. Δεν γνωρίζω τι επώνυμον να δώσω εις τον χαρακτήρα των, χαρακτήρα, δια τον οποίον και αυταπάρνησις και αφιλοκέρδεια και αυτοθυσία είναι λέξεις ανεπαρκείς και ωχραί. Εν τη χώρα, όπου η απεμπόλησις των αρχαίων κειμηλίων έχει αναχθή εις επιστήμην και επάγγελμα, είναι ακατάληπτος των αγαθών νησιωτών η φιλοπατρία, οι οποίοι όχι μόνον ολόκληρον αδέσποτον αρχαιολογικόν θησαυρόν κατέδειξαν, αλλά και με μόχθους και κινδύνους, των οποίων την φρίκην τίποτε δεν δύναται να περιγράψη, αποσπούν από βάθους μέχρι 35 οργυιών και προσφέρουν εις το Έθνος. Μόνον τον μικρόν εκείνον χάλκινον κεχηνότα, τον αδέσποτον εν τω βυθώ του πελάγους, όπως οι σπόγγοι, εάν επώλουν εις το εξωτερικόν, θα ήρκει να απαλλαγούν το υπόλοιπον του βίου των, των βασάνων και των κινδύνων του φοβερωτέρου των επαγγελμάτων, εκ των οποίων οι οδόντες του καρχαρίου δεν είναι ο τρομερότερος, απέναντι των αιμορραγιών του εγκεφάλου και νωτιαίου, των κεραυνοβόλων εν τω βυθώ αποπληξιών και της γενικής παραλύσεως. Είναι όλοι φυσιογνωμίαι άδολαι, ειλικρινείς, ανδρικάί, κεραμόχροι μορφαί, τας οποίας έψησεν η άλμη και ο ήλιος. Παραδίδω τα άσημα των μετριοφρόνων τούτων ηρώων ονόματα εις την δημοσίαν συμπάθειαν. Είθε πάντοτε τόσον έντιμα ονόματα να ηξιούνται της αναγραφής εν τω τύπω».

Καλώς ήλθατε!

Ευχαριστώ!